

Position Paper

Rondetafelgesprek Farmaceutische industrie
2 oktober 2017

Geachte leden van de Kamercommissie Volksgezondheid, Welzijn en Sport,

Ter voorbereiding op het Rondetafelgesprek Farmaceutische industrie op 2 oktober 2017 onderstaande informatie.

Een geneesmiddel is meer dan 'een pil'

Het gebruik van de juiste medicijnen verbetert de levenskwaliteit. Iedereen kent wel iemand die afhankelijk is van geneesmiddelen. Geneesmiddelen zijn vaak onderdeel van een bredere behandeling. Het doel van samenwerking in de zorgketen is duidelijk: de beste zorg voor patiënten. Daarom zoeken onze bedrijven naar nieuwe medicijnen die voor ziektes genezing bieden. Wij geven niet op!

Vroeger werden veel patiënten over één kam geschoren. Tegenwoordig weten we beter. Behandeling op maat is nodig omdat geen enkele patiënt hetzelfde is. Onze medicijnen sluiten hier op aan. Nieuwe medische technologieën zoals big data, DNA-analyses en slimme diagnostiek maken dit ook mogelijk. Ter illustratie: bij een patiënt met bloedkanker worden afweercellen uit het bloed genomen, genetisch aangepast om tumorcellen te vernietigen en weer teruggeplaatst in het lichaam. Deze vorm van genterapie is een nieuwe toepassing van geneesmiddelen.

Nieuwe geneesmiddelen zorgen voor een gezonder en langer leven. Ziektes als kanker en hiv zijn tegenwoordig vaker chronisch in plaats van dodelijk. Deze innovaties hebben een prijs, maar besparen de maatschappij ook geld. Goed gebruik van geneesmiddelen stelt de patiënt in staat om zich in te zetten voor de maatschappij. Daarnaast maken geneesmiddelen dure behandelingen en operaties overbodig.

Betaalbaarheid van de zorg

Eén van de grootste uitdagingen waar we met elkaar voor staan is de betaalbaarheid van de zorg. Met elkaar moeten we verantwoordelijkheid nemen voor een verantwoorde groei van de zorgkosten en de uitgaven aan geneesmiddelen. Door de toenemende vergrijzing, meer chronisch zieken en de introductie van nieuwe behandelingen gaan de uitgaven waarschijnlijk stijgen. De uitgaven aan geneesmiddelen zijn relatief laag. Ter illustratie: het zorgbudget steeg van bijna 50 miljard euro in 2007 naar 80 miljard euro in 2018. De totale uitgaven aan geneesmiddelen bedroeg in 2007 nog tien procent van het zorgbudget en in 2018 zeven procent. Daarmee zijn de uitgaven al 10 jaar stabiel, rond de 5,5 miljard euro (exclusief kortingen op lijstprijzen) en liggen ze ruim onder het Europese gemiddelde.

Ontschotting is noodzakelijk

Succesvolle nieuwe medicijnen worden vooral in ziekenhuizen gebruikt en zorgen daar voor kostenstijgingen. Daarentegen wordt het merendeel van de geneesmiddelen buiten de ziekenhuizen gebruikt en de uitgaven dalen al jaren. Het is dan ook begrijpelijk dat vooral bestuurders van ziekenhuizen zich zorgen maken. Door de aangebrachte schotten tussen extramurale (eerste lijn) en intramurale (tweede lijn) geneesmiddelen loopt de druk op het ziekenhuisbudget fors op.

Private investeringen zijn noodzakelijk voor toekomstige geneesmiddelen

De ontwikkeling van geneesmiddelen is voor patiënten een groot goed. Dat gaat niet van vandaag op morgen. Een traject van acht à tien jaar is gangbaar en veel geneesmiddelen halen de eindstreep niet. De bijbehorende investeringen zijn fors en risicovol.

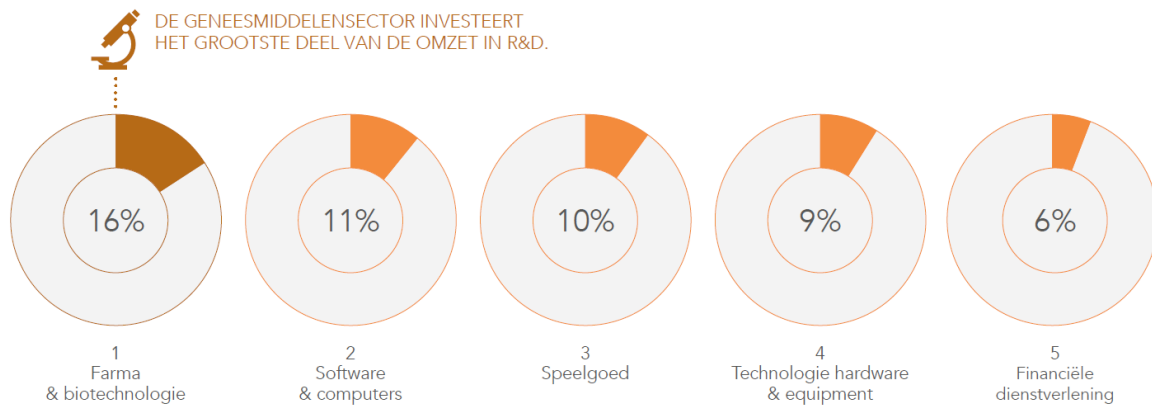
Geen enkele overheid in de wereld is in staat om dat risicokapitaal op te brengen en daarmee geneesmiddelen te ontwikkelen. Institutionele beleggers - waaronder Nederlandse pensioenfondsen - brengen die investeringen wel op. Een riskante investering in vergelijking tot andere sectoren. Gemiddeld is er sprake van een winst rond de 15% en dit is nodig om deze investeerders aan te trekken.

Versterk de geneesmiddelensector in Nederland

Het kabinet wil de European Medicines Agency (EMA) naar Nederland halen. Een initiatief dat wij zeer ondersteunen.

Goed voor de werkgelegenheid en investeringen in R&D. Een aantal kerncijfers:

- Het aantal banen in de sector in Nederland in totaal: 165.000 (direct en indirect);
- Het aantal bedrijven in de sector in Nederland in totaal: ruim 2.500;
- 10% van de top 30 R&D bedrijven komen uit de geneesmiddelensector;
- Europese bedrijven in de geneesmiddelensector geven 16% van de omzet uit aan R&D.

Bron: Europese Commissie, EU Industrial R&D Investment Scoreboard, 2016

Onze zes oplossingsrichtingen

De Vereniging Innovatieve Geneesmiddelen slaat graag met alle betrokkenen de handen in één. Wij zetten ons in voor:

1. Het sluiten van een **zorgakkoord** tussen de overheid en de geneesmiddelensector op basis van betrouwbare en verifieerbare data over kosten en opbrengsten. Dit naar voorbeeld van successen in Ierland en België, waar dit een positief effect heeft op het zorgbudget.
2. De implementatie van **Value Based Health Care** door in plaats van kwantiteit kwaliteit te belonen, door te bepalen hoe in een behandeling waarde voor de patiënt wordt toegevoegd. Hiervoor is het noodzakelijk om inzicht te hebben in de uitkomsten van de zorg.
3. Inzetten op **één registratiesysteem** waarin de resultaten van alle behandelingen in de zorg eenduidig worden gemonitord.
4. Transitie naar **behandeling op maat** omdat met biomarkers, diagnostica en data steeds beter vooraf in te schatten is welk geneesmiddel bij een specifieke patiënt aanslaat. Dat verhoogt de effectiviteit en beperkt kosten door gepast gebruik.
5. Introduceren van **nieuwe prijsmodellen** door samen met stakeholders steeds meer ervaring opdoen met nieuwe modellen voor betalen voor het resultaat van geneesmiddelen, zoals *no cure no pay* en *pay for performance*.
6. Experimenteren met **nieuwe samenwerkingsmodellen** voor de ontwikkeling van geneesmiddelen.

Denk hierbij aan:

- Herontwikkeling van bestaande geneesmiddelen voor andere aandoeningen (DRUP project).
- Een andere manier van publieke-private geneesmiddelenontwikkeling en samenwerking, bijvoorbeeld voor ontwikkeling van nieuwe antibiotica en voor vergeten (tropische) ziektes.
- *Adaptive pathways*, snelle toegang en informatie tot de nieuwste behandelmogelijkheden voor behandelaars én patiënten.

Gezamenlijke verantwoordelijkheid

De beste zorg voor de patiënt staat voorop. Daarom blijven wij zoeken naar nieuwe geneesmiddelen om patiënten te genezen. Het is onze gezamenlijke verantwoordelijkheid om de beste zorg in Nederland te garanderen. Betaalbaarheid is daarbij van essentieel belang. Daarom is het sluiten van een zorgakkoord met het nieuwe kabinet van groot belang.

Meer informatie

Als u meer wilt weten over de initiatieven van de Vereniging Innovatieve Geneesmiddelen en aangesloten leden dan kunt u ons bereiken via Tara Kolk, adviseur Public Affairs.

e-mail: t.kolk@innovatievegeneesmiddelen.nl

telefoon: 0683527775

Met vriendelijke groet,

Gerard Schouw
Directeur Vereniging Innovatieve Geneesmiddelen